

**AKADEMICKIE OŚRODKI
NAUKOWO-DYDAKTYCZNE
GEOGRAFII TURYZMU W POLSCE**

**Geografia turystyki
w Uniwersytecie Jagiellońskim
Zakład Gospodarki Turystycznej
i Uzdrawiskowej**

Uniwersytet Jagielloński w Krakowie należy do najstarszych w Polsce ośrodków zajmujących się badaniami naukowymi i kształceniem w zakresie turystyki. Przełomowym momentem w rozwoju badań nad turystyką była działalność Studium Turystyki UJ w latach 1936–1939, założonego i kierowanego przez Stanisława Leszczyckiego. Po II wojnie światowej badania w zakresie turystyki kontynuował Antoni Wrzosek, a następnie Jadwiga Warszńska i Antoni Jackowski. Od lat 70. XX w. problematyka geografii turystyki była także przedmiotem zainteresowań Jerzego Grocha i Włodzimierza Kurka.

Obecnie Zakład Gospodarki Turystycznej i Uzdrawiskowej w Instytucie Geografii i Gospodarki Przestrzennej UJ zatrudnia dwóch profesorów z tytułem naukowym, trzech doktorów i dwóch magistrów. Sprawuje też opiekę naukową nad dziesięcioma doktorantami. Do najważniejszych opracowań naukowych pracowników Zakładu należą książki: J. Warszńska, A. Jackowski, *Podstawy geografii turystyki* (1978), *Geografia turystyczna świata* (1995), pod red. J. Warszńskiej, A. Jackowskiego, *Typologia funkcjonalna miejscowości turystycznych na przykładzie województwa nowosądeckiego* (1981), W. Kurek, *Wpływ turystyki na przemiany społeczno-ekonomiczne obszarów wiejskich polskich Karpat* (1990), J. Groch, *Badania diagnostyczne uzdrowisk polskich z zastosowaniem metod wielowymiarowej analizy porównawczej* (1991), W. Kurek, *Turystyka na obszarach górskich Europy* (2004), M. Mika, *Turystyka a przemiany środowiska przyrodniczego Beskidu Śląskiego* (2004), R. Pawłusiński, *Samorząd lokalny a rozwój turystyki na Wy-*

**ACADEMIC RESEARCH CENTRES
ON GEOGRAPHY OF TOURISM
IN POLAND**

**Geography of tourism
at the Jagiellonian University
Department of Tourism and Health Resort
Management**

The Jagiellonian University in Kraków is one of the oldest Polish institutions conducting academic research and education activities in tourism. The critical time in tourism research history was the activity of the Jagiellonian University Tourism *Studium* in 1936–1939, established and directed by Stanisław Leszczycki. After World War II, tourism research was continued by Antoni Wrzosek, and later by Jadwiga Warszńska and Antoni Jackowski. Since the 1970's, tourism geography has been the subject of interest of Jerzy Groch and Włodzimierz Kurek.

Now, there are two full professors, three PhD holders and two MSc holders employed in the Department of Tourism and Health Resort Management at the Institute of Geography and Spatial Management. Moreover, there are ten PhD students under the supervision of the Department.

The following books are the most important research studies by departmental members: J. Warszńska & A. Jackowski, *Podstawy geografii turystyki* (Tourism geography basics) (1978); *Geografia turystyczna świata* (World geography of tourism) ed. J. Warszńska (1995); A. Jackowski, *Typologia funkcjonalna miejscowości turystycznych (na przykładzie województwa nowosądeckiego)* (Functional typology of tourist resorts on the example of Nowy Sącz province) (1981); W. Kurek, *Wpływ turystyki na przemiany społeczno-ekonomiczne obszarów wiejskich polskich Karpat* (Tourism effects on socio-economic changes in rural areas of the Polish Carpathians) (1990); J. Groch, *Badania diagnostyczne uzdrowisk polskich z zastosowaniem metod wielowymiarowej analizy porównawczej* (Diagnostic research of Polish health resorts with use of multidimensional comparative analysis) (1991); W. Kurek, *Turystyka na obszarach gór-*

żynie Krakowsko-Częstochowskiej (2005), R. Faracik, *Turystyka w strefie podmiejskiej Krakowa* (2006) oraz podręcznik pt. *Turystyka* (2007), pod red. W. Kurka, ujmujący kompleksowo zagadnienia turystyczne.

Współczesna problematyka badawcza pracowników Zakładu koncentruje się m.in. na przemianach w zagospodarowaniu i ruchu turystycznym w Polsce wynikających z transformacji społeczno-ekonomicznej kraju, na społecznych, ekonomicznych i przyrodniczych skutkach rozwoju turystyki, na funkcji turystycznej obszarów chronionych, na przemianach funkcji leczniczej i wypoczynkowej uzdrowisk, na turystyce kulturowej w miastach historycznych, a zwłaszcza w Krakowie, na możliwościach aktywizacji ekonomicznej terenów wiejskich poprzez rozwój turystyki oraz na roli samorządów lokalnych w aktywizacji turystycznej regionów i miejscowości w południowej Polsce.

Zakład Gospodarki Turystycznej i Uzdrowskiej Instytutu Geografii i Gospodarki Przestrzennej UJ zajmuje się także działalnością dydaktyczną zarówno na studiach dziennych, jak i zaocznych. Aktualnie na kierunku geografia w zakresie turystyki specjalizuje się około 400 studentów.

Włodzimierz Kurek

Geografia turystyki w Uniwersytecie Jagiellońskim Zakład Geografii Religii

Problematyka związana z geografiami religii pojawiła się w Krakowie w połowie XIX w. Zajmował się nią przede wszystkim Wincenty Pol, kierownik pierwszej na ziemiach polskich Katedry Geografii, utworzonej w 1849 r. w Uniwersytecie Jagiellońskim. Później badania z tej dziedziny podejmowano w okresie międzywojennym, zwłaszcza przez Studium Turystyki UJ, które działało w latach 1936–1939 przy Instytucie Geografii, a kierowane było przez Stanisława Leszczyckiego. W latach 80. XX w. omawiana problematyka zaczęła ponownie stanowić przedmiot zainteresowań geografów krakowskich. W czerwcu 1994 r. w Instytucie Geografii Uniwersytetu Jagiellońskiego utworzono Zakład Geografii Religii (jedyne tego

skich Europy (*Tourism in European mountainous areas*) (2004); M. Mika, *Turystyka a przemiany środowiska przyrodniczego Beskidu Śląskiego* (*Tourism and environmental transformations in Silesian Beskids*) (2004); R. Pawlusiński, *Samorząd lokalny a rozwój turystyki na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej* (*Local authorities and tourism development in the region of Krakowsko-Częstochowska Upland*) (2005); R. Faracik, *Turystyka w strefie podmiejskiej Krakowa* (*Tourism in the suburban areas of Kraków*) (2006) and the handbook *Turystyka* (*Tourism*) (2007), ed. W. Kurek, in which tourism issues are formulated in a complex way.

The present research subjects of departmental members include: changes in tourism development and tourism activity in Poland resulting from its socio-economic transformation; the social, economic and environmental effects of tourism development; the tourism function of protected areas; changes in the medical and recreational function of health resorts; cultural tourism in historical cities, especially in Kraków; opportunities for the 'economic activation' of rural areas by tourism development, and the role played by local government in encouraging tourism in regions and individual locations in southern Poland.

The Department of Tourism and Health Resort Management at the Institute of Geography and Spatial Management also runs educational activities both for regular and extramural students. At present, there are nearly 400 students of geography specializing in tourism.

Włodzimierz Kurek

Geography of tourism at the Jagiellonian University Department of Geography of Religion

Issues of the geography of religion became of interest for Kraków scholars in the mid-19th c. Interest in the subject was pursued chiefly by Wincenty Pol, the Director of the first Department of Geography in Poland which was established at the Jagiellonian University in 1849. Later on, research in this area was undertaken in the interwar period, especially in the *Tourism Studium* (*Studium Turystyki*) which operated at the Institute of Geography of the Jagiellonian University in 1936–1939 under Stanisław Leszczycki. In the 1980s these issues were resumed by Kraków geographers. In June 1994, the Department of Geography of Religion was established at the Jagiellonian University as the only such institution in Poland on the initiative of Prof. Antoni Jackowski